

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE

KLASA: 701-01/21-01/87

URBROJ: 514-01/04-21-03

Zagreb, 13. siječnja 2021.

UDRUGA GRADOVA
PALMOTIĆEVA 25
ZAGREB

PREDMET: Pomoć stradalima od potresa na području Banovine
- očitovanje, daje se

U Ministarstvu pravosuđa i uprave zaprimljen je upit Udruge gradova u Republici Hrvatskoj u kojem se ukazuje da je poznato da su se svi gradovi iz cijele zemlje odmah uključili u pomoć stradalim Banovini, a više njih je odlučno u namjeri da stambeno zbrinu postradale obitelji i to izgradnjom novih stambenih objekata, primarno obiteljskih kuća.

Ujedno, dostavljen je predloženi hodogram aktivnosti gradskih tijela u cilju realizacije namjere gradova, kako slijedi:

1. Rebalans proračuna
2. Na gradskom vijeću donijeti Odluku o stambenom zbrinjavanju obitelji gradnjom zamjenske obiteljske kuće koja je uništena uslijed potresa na području Banovine - u privitku ogledni primjer
3. Po donošenju Odluke gradskog vijeća sklopiti Sporazum o gradnji zamjenske obiteljske kuće između grada i Ministarstva kojim bi se konkretizirale obveze grada u izgradnji zamjenske kuće te obveze državnih tijela za konkretnog vlasnika porušene kuće i to detalje od uklanjanja ostataka porušene kuće do utvrđivanja kvadrata prostorija kuće (vlasnik bi trebao podnijeti zahtjev koji će, sukladno listi prioriteta Ministarstva u međusobnom dogovoru biti predan Gradu radi realizacije).
4. Po sklapanju Sporazuma gradonačelnik posebnom odlukom/zaključkom o načinu izgradnje zamjenske obiteljske kuće koja je uništena uslijed potresa na području Banovine utvrđuje aktivnosti Grada za realizaciju gradnje (ogledni primjer u privitku koji ne može biti u potpunosti skiciran dok se sporazumom iz točke 3. ne utvrde detalji).
5. Nakon odluke gradonačelnika Ugovorom o međusobnim pravima i obvezama između Grada i vlasnika porušene kuće regulirati sve suglasnosti i detalje izgradnje budućeg objekta.

Također su dostavljeni i ogledni primjerci akata čije bi donošenje Udruga preporučila gradonačelnicima, odnosno gradskim vijećima gradova koji žele pomoći konkretno, izgradnjom kuća obiteljima na pogođenim područjima.

Vezano uz navedeno Ministarstvo pravosuđa i uprave očituje se kako slijedi:

Prije svega pozdravlja se inicijativa svih gradova koji su spremni pomoći stradalima na području Banovine zahvaćene potresom, kao i proaktivno uključivanje Udruge gradova u pripremi rješavanja predmetnih pitanja.

Vezano uz dostavljene prijedloge akata gradskog vijeća i gradonačelnika u okviru djelokruga Ministarstva pravosuđa i uprave ukazuje se na sljedeće:

1. U odnosu na prijedlog odluke gradskog vijeća o stambenom zbrinjavanju obitelji gradnjom zamjenske obiteljske kuće koja je uništena uslijed potresa na području Banovine i prijedlog zaključka gradonačelnika o načinu izgradnje zamjenske obiteljske kuće koja je uništena uslijed potresa na području Banovine;

Mišljenja smo da se u konkretnom slučaju radi o odobravanju davanja pomoći grada stanovnicima na području Banovine kojima su obiteljske kuće uništene uslijed potresa, a ne o stambenom zbrinjavanju.

Naime, stambeno zbrinjavanje uređeno je Zakonom o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima („Narodne novine“, br. 106/18 i 98/19), kojim se uređuju kategorije korisnika koji mogu ostvariti pravo na stambeno zbrinjavanje, načini stambenog zbrinjavanja te uvjeti za ostvarivanje prava na stambeno zbrinjavanje. Na temelju toga Zakona Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o kriterijima za bodovanje prijava za stambeno zbrinjavanje („Narodne novine“, broj 14/19), koji se odnose na stambeno zbrinjavanje po odredbama toga zakona. Ujedno, u dijelu koji se odnosi na pogođene potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije, pitanje stambenog zbrinjavanja uređeno je Zakonom o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije („Narodne novine“, broj 102/20).

Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20) ne sadrži pravni temelj za stambeno zbrinjavanje, no u odredbama članaka 35. i 48. toga Zakona, navedenim u preambuli predloženih odluka, utvrđuje se nadležnost predstavničkog tijela za donošenje općih akata i raspolaganje imovinom zakonom utvrđene vrijednosti te ovlasti izvršnog tijela za obavljanje poslova iz njegova djelokruga.

Stoga smatramo da u konkretnoj situaciji nema zapreke za donošenje odluke o pružanju pomoći grada kao jedinice lokalne samouprave obiteljima čije su kuće uništene potresom na Banovini, na način koji će utvrditi gradsko vijeće, a koja će se financirati iz gradskog proračuna.

Nadalje smatramo da gradsko vijeće treba donijeti odluku kojom će se utvrditi opredjeljenje grada za odobravanje predmetne pomoći te propisati uvjeti i način za realizaciju iste, uz, naravno, osiguravanje financijskih sredstava. Odluka o stambenom zbrinjavanju obitelji gradnjom zamjenske obiteljske kuće koja je uništena uslijed potresa na području Banovine trebala bi sadržavati određene kriterije za ostvarivanje predmetnog prava, te bi se u istoj trebala razraditi uloga same jedinice lokalne samouprave i vlasnika predmetna nekretnine.

Ujedno, tom odlukom gradsko vijeće može ovlastiti gradonačelnika za provođenje izvršnih radnji vezanih uz izvršavanje iste.

Što se tiče odredaba priloženog prijedloga odluke gradskog vijeća, ukazuje se na sljedeće:

- Kao što je uvodno navedeno, mišljenja smo da se ne radi o stambenom zbrinjavanju već odobravanju pomoći (koja će se realizirati na određeni način), a što bi trebalo biti vidljivo iz naziva i odredbi same odluke.

- Odredbom članka 1. stavka 3. prijedloga odluke navedeno je da će se gradnja zamjenske obiteljske kuće provesti nakon utvrđivanja činjeničnog stanja i procjene štete temeljem sporazuma s Ministarstvom graditeljstva, prostornoga uređenja i državne imovine, a na temelju kriterija koje će propisati Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva.

Mišljenja smo da se odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave ne može prejudicirati da će Vlada Republike Hrvatske nešto propisati, a potpuno je izlišno navoditi na čiji prijedlog bi Vlada trebala nešto propisati.

- Odredbom članka 2. stavka 3. prijedloga odluke utvrđeno je da se u izvršenju odluke/zaključka gradonačelnika sklapaju ugovori o darovanju između Grada (darovatelj) i vlasnika uništene obiteljske kuće (daroprimatelj).

Mišljenja smo da je potrebno jasno definirati vlasničkopravne odnose te utvrditi radi li se u konkretnom slučaju o darovanju, ako grad u ime vlasnika nekretnine gradi zamjensku kuću, odnosno o kakvom se točno odnosu u tom slučaju radi.

- Odredbom članka 3. prijedloga odluke utvrđeno je da odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Službenom glasniku/novinama Grada, što je protivno odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, slijedom kojih opći akti predstavničkog tijela, da bi stupili na snagu, prethodno moraju biti objavljeni u službenom glasilu, odnosno ne mogu stupiti na snagu danom donošenja.

2. U odnosu na hodogram aktivnosti gradskih tijela;

Ukazujemo kako su primijećene određene nejasnoće s obzirom na redoslijed predloženih aktivnosti, te ovim putem ukazujemo na komponentu prava vlasništva koja je uređena Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14), a koje je predviđeno i zajamčeno i Ustavom Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka USRH) u članku 48.

Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima u članku 30. stavku 1. propisano je da je pravo vlasništvo stvarno pravo na određenoj stvari koje ovlašćuje svoga nositelja da s tom stvari i koristima od nje čini što ga je volja te da svakog drugog od toga isključi, ako to nije protivno tuđim pravima ni zakonskim ograničenjima. Na navedeno je potrebno ukazati iz razloga što je za poduzimanje bilo kakvih aktivnosti na nečijem vlasništvu (u konkretnom slučaju na određenoj nekretnini) potrebno ishoditi prethodnu suglasnost vlasnika predmetne nekretnine, a sve u cilju da ne dođe do povrede prava vlasništva.

Ostale aktivnosti potrebne za realizaciju konkretne pomoći u djelokrugu su drugih tijela državne uprave, prije svega Ministarstva graditeljstva, prostornoga uređenja i državne imovine, kojem je predmetni prijedlog Udruge gradova također upućen, a što se tiče osiguravanja financijskih sredstava i izvršavanja gradskog proračuna, isto je u djelokrugu Ministarstva financija.

